

af anden Betskaffenhed, end at det er muligt for Enhver at danne sig en Forestilling om dem, og ofte turde det være, at den, der ikke staa lige midt i en Virksomhed, men som er udenfor den, kan have et noget friere Blik for Forhold, der gribe ind i denne Virksomhed, end selve den, der daglig hengiver sig til selve det paagjældende Arbejde. — Jeg tror, at vi maa erkjende, at vor finansielle Stilling i det Hele taget har været overmaade god i de senere Aar og er det endnu. Naar vi drage en Sammenligning mellem Danmarks Vilkaar og dem under hvilke vore Nabolande leve og virke, have vi al Grund til at ønske, at den økonomiske Lykke, som længe har været vor Lod, maa vedblive. Jeg sigter ikke derved alene til saadanne Lande som England og Rusland, hvor eiendommelige politiske Begivenheder have fremkaldt en særlig Grad af Befrustning og derved noget have forstyrret Budgettet; jeg sigter end ikke til et Land som Lydsland, hvor ganske eiendommelige politiske økonomiske Tilfældelser og en ganske særlig Betskaffenhed med Milliarder have fremkaldt et Tilbagefald, der aldeles har forstyrret de sunde økonomiske Vilkaar. Jeg tænker herved nærmest paa vore Nabolande Norge og Sverrig, som i en ganske anden Grad end vi maa siges at være blevene ramte af den økonomiske Tryk, der hviler over den hele Verden, vistnok af den simple Grund, at Norges og Sverrigs Hovedindtægtskilder hurtigere have været Offre for de foregaaende Prisforandringer end vore, at, med andre Ord Lønner og Løse, Metaller, Fragtfart o. desl. hurtigere ere sunkne i Værdi som Indtægtskilder end Agerdykningsprodukterne. Sverrig og Norge ere alt komne paa det Punkt, at de nu kæmpe med betydelige Deficiter, og at de have stor Vanskelighed ved at finde de rette Former, hvorunder Statens Egevaegt kan bevares. Vi derimod ere endnu i det heldige Tilfælde, at vi arbeide med et aarligt Overskud, da vore Budgetter i den sidste Tid have vist et betydeligt Overskud ved Aarets Slutning, og dette Overskud er altid været, naar Statsregnskabet er blevet aflagt. Nu er det ganske vist, at dette ikke er slet uden paa Befrustning af, at vi have forsømt Udgifter, som burde have været gjorte; det er ikke for vor Dyds Skyld alene, at vi have dette store aarlige Overskud; det er ogsaa, fordi vi have forsømt Ting, som vare nødvendige for vort Land, og som burde have været foretagne. Smidertid lader det sig ikke negte, at vi have foretaget ikke saa produktive eller dog formentlig produktive Anlag i de senere Aar, og naar vi desuagtet stadig staa med et Overskud, synes det kun saa meget mere beroligende for Fremtiden. Ikke desmindre tror jeg, at der er al Opfordring til at gjøre os det klart i det nærværende Dieblis, om der ikke er forskellige Omstændigheder, som maa siges paa en alvorlig Maade at true det, der er vor Hovedindtægtskilde, og derved tillige at true hele den

lykkelige finansielle Stilling, hvorunder vi hidtil have kunnet leve, og til at overveie, om der ikke i Tide burde træffes Foranstaltninger for at møde Fremtiden, om der ikke er finansielle Foranstaltninger at træffe, som kunne siges at være egne til at raade Bod paa de Farer, som laales maatte optaarne sig. Det er disse Farer, jeg gjerne vilde tillade mig at gaa noget nærmere ind paa. Jeg vil da først gjøre opmærksom paa en Ting, som allerede i lang Tid maa have været aabenbar for Enhver, men som ganske vist i den seneste Tid synes at være kommen frem med endnu større Styrt end nogensinde tidligere; det er den meget betydelige Konkurrence, som truer hele den europæiske Agerdykning, ganske særlig den danske Agerdykning, fra Amerika. Den amerikanske Konkurrence griber ind paa mangfoldige Omraader og gaae udenfor Agerdyknningen; England og Lydsland klage allerede betydelig over den Konkurrence, som Amerika præsterer dem paa det industrielle Omraade, og det engelske Agerbrug har allerede i lang Tid besværet sig haardt over den Maade, paa hvilken det, selv paa Omraader, der hidtil have været det forbeholdte, nu er udsat for den amerikanske Konkurrence. Men vi have ikke ret set, i hvilken Grad denne Konkurrence nu har naaet vore egne Enemærker, og det var derom, at jeg vilde gjøre nogle Bemærkninger. Jeg tror, at vi allerede nu ere saa vidt, at amerikansk Korn er en meget betydelig Konkurrent for vore egne Agerdykningsfrembringelser af Kornvarer. Dette har gjældt i en længere Aarrække om Hvede, men nu er der kommet en Konkurrent for det, som er Hovedgjenstanden for vor Kornproduktion, nemlig for Byggen, og Konkurrencen fremkommer ikke i den Form, at det er amerikansk Byg, som fortrænger vor egen, men i den, at der er en anden amerikansk Kornsort, som griber meget forstyrrende ind i Byggens Anvendelse, og det er Maisen. Der er i de senere Aar en saa stærkt stigende Indførsel af Mais til hele Europa, ogsaa til Danmark, at dette allerede har haft en søkelig Virkning paa Byggens Afsetning her i Landet. Maisen bruges ikke alene til Fodring, men tillige til Brændevinsbrænding, og i Brændevinsbrændingen har den f. Ex. her i Kjøbenhavn aldeles fortrængt Byggen, idet nemlig Maisen ikke alene er vægtigere pr. Tønde og billigere end Byggen, men ogsaa er i Stand til at give et større Udbytte af Spiritus, og dette større Udbytte anslaaes til omtrent 10 Procent. Der har hidtil været visse Vanskeligheder forbundet med Indførselen af Mais; den lange Vej, den skulde føres, gjorde, at den blev varm og deslige, men man mener at være kommen over disse Vanskeligheder. Naar Brænderierne i Kjøbenhavn, der, som vi alle vide efter den aarlige Opjørelse af Brænderiasgiften, spille en saa særdeles væsentlig Rolle, ikke kunne faae Mais at brænde, foretrækte de at lade deres Værker staa stille fremfor at bruge Byg, og